

TÒA THÁNH VATICAN

SỨ ĐIỆP CỦA ĐỨC THÁNH CHA LÊÔ XIV NHÂN NGÀY THẾ GIỚI CẦU NGUYỆN CHO VIỆC CHĂM SÓC THỤ TẠO LẦN THỨ 11

LÊÔ XIV

Ngày 1 tháng 9 năm 2026

*“Họ sẽ đúc grom đao thành cuốc thành cày,
rèn giáo mác nên liềm nên hái”*
(Is 2,4)

Anh chị em thân mến,

Chúa Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, đã đến để chúng ta được sống và sống dồi dào (x. Ga 10,10). Hồng ân sự sống này nằm ngay tại trọng tâm sứ mạng của chúng ta với tư cách là những môn đệ, cũng như ơn gọi chung của chúng ta là xây dựng một nền văn minh tình thương. Khi cử hành Ngày Thế giới Cầu nguyện cho việc Chăm sóc Thụ tạo này, một lần nữa chúng ta được mời gọi chiêm ngắm hồng ân sự sống và trân quý trái đất đang nuôi dưỡng sự sống ấy, bởi vì đó là những cách thức cụ thể để chúng ta dâng lời ngợi khen Đấng Tạo Hóa.

Ngày nay, chúng ta đang chứng kiến biết bao cuộc khủng hoảng và biết bao đau khổ của con người. Đồng thời, dường như sự phá vỡ thể quân bình hài hòa của thụ tạo đang ngày càng gia tăng. Những hiện tượng này không tách rời nhau; chúng là một lời khẩn cầu duy nhất, phát xuất từ một thế giới bị tổn thương, kêu gọi được chữa lành và bình an.

Thiên Chúa của sự sống, Đấng được mạc khải nơi Chúa Giêsu Kitô, ban tặng một sự bình an mà thế gian không thể ban: “Thầy để lại bình an cho anh em, Thầy ban cho anh em bình an của Thầy” (Ga 14,27). Sự bình an này không hời hợt cũng chẳng chóng qua; nhưng tuôn trào từ tình yêu bền vững của Đức Kitô và sự chăm sóc của Người dành cho mỗi con người.

Thế nhưng, lời hứa về bình an này tương phản rõ rệt với những thực tại mà chúng ta chứng kiến ở nhiều nơi trên thế giới. Ngôn sứ Isaia đã nói về thời mà các dân tộc “sẽ đúc grom đao thành cuốc thành cày” (Is 2,4), biến những gì hủy diệt sự sống thành những gì nuôi dưỡng sự sống. Thế nhưng ngày nay, chúng ta lại quá thường xuyên chứng kiến điều ngược lại, khi người ta vẫn tiếp tục hướng mọi nỗ lực vào bạo lực và chiến tranh.

Chiến tranh để lại những vết thương vượt xa khỏi chiến trường. Chiến tranh cướp đi sinh mạng, làm tan nát các gia đình và buộc hàng triệu người phải rời bỏ nhà cửa, do đó làm gia tăng nỗi sợ hãi, bất công và sự chia rẽ (x. *Gaudium et Spes*, 77-82). Chiến tranh cũng để lại những tàn phá về mặt xã hội và sinh thái kéo dài qua nhiều thế hệ. Hơn nữa, sự tác động qua lại giữa các cuộc xung đột vũ trang và tình trạng suy thoái môi

trường thường tạo nên một vòng luẩn quẩn tai hại, phá hủy các hệ sinh thái, làm ô nhiễm những nguồn tài nguyên thiết yếu như không khí và nước, đồng thời đe dọa an ninh lương thực. Điều này lại làm gia tăng nghèo đói, bất bình đẳng và những căng thẳng xã hội mới, vốn có thể góp phần làm bùng phát thêm nhiều cuộc xung đột khác.

Hơn thế nữa, chiến tranh gây ra những vết thương làm tổn hại đến toàn bộ mối dây liên kết của sự sống, không chỉ gây tổn hại cho từng cá nhân và cộng đồng, mà còn cho mạng lưới rộng lớn hơn của những mối tương quan giữa họ với toàn thể gia đình nhân loại, cũng như sự hài hòa của họ với thụ tạo. Chiến tranh cho thấy một thất bại sâu xa hơn trong việc sống theo hình ảnh và giống Thiên Chúa, trong việc tôn trọng sự sống và chăm sóc trái đất đã được trao phó cho chúng ta. Đây không chỉ là một thất bại về chính trị, mà còn là một thất bại về luân lý và tinh thần. Bắt nguồn từ những ham muốn lệch lạc và từ việc lạm dụng tự do cũng như quyền lực của con người, chiến tranh trở thành một phản chứng cho Tin Mừng hòa bình.

Những cuộc khủng hoảng nói trên đòi hỏi nơi chúng ta không chỉ tinh thần trách nhiệm, mà còn một cuộc hoán cải tâm hồn, để trở sinh hoa trái là lòng trung thành ngày càng sâu đậm với Thiên Chúa, tình yêu đối với nhau và sự tôn trọng hồng ân thụ tạo. Thật vậy, sự bất hòa mà chúng ta thấy trong thế giới, như bạo lực, bất công và suy thoái sinh thái, không đơn thuần là hậu quả của những hệ thống hay cơ cấu khiếm khuyết; đó là “triệu chứng của sự phân rã sâu xa hơn vốn bén rễ ngay trong chính con người” (*Gaudium et Spes*, 10). Quả thật, tâm hồn con người là nơi diễn ra những cuộc giằng co sâu thẳm nhất và là nơi thân phận sa ngã của chúng ta bộc lộ. Đó không chỉ là chỗ trú ngụ của cảm xúc, mà còn là trung tâm của con người, nơi lý trí, khát vọng, ý chí và lương tâm gặp gỡ nhau. Chính tại nơi ấy, chúng ta phải giằng co với những ước muốn mâu thuẫn bên trong mình: giữa yêu thương và dửng dưng, giữa chân lý và ảo tưởng, giữa công bằng và bất công (x. Gc 1,14-15). Vì thế, những vết thương do chiến tranh và sự suy thoái của trái đất có liên hệ sâu xa với tình trạng của tâm hồn con người. Xét theo nhiều phương diện, những cuộc xung đột đang giày vò nhân loại chính là sự biểu lộ ra bên ngoài của bất hòa và chia rẽ nội tâm. Khi tâm hồn bị méo mó, các mối tương quan cũng bị tổn thương, và những cơ cấu chúng ta xây dựng bắt đầu phản ánh sự hỗn loạn ấy.

Đức Giáo hoàng Bênêdictô XVI đã nhắc nhở chúng ta rằng: “Các sa mạc bên ngoài trong thế giới đang ngày càng lan rộng, bởi vì các sa mạc nội tâm đã trở nên quá mênh mông” (Bài giảng trong Thánh lễ khai mạc sứ vụ Phêrô, ngày 24.4.2005). Điều này mời gọi chúng ta nhận ra rằng, theo một nghĩa nào đó, điều gì đổ vỡ chung quanh ta cũng là điều đang đổ vỡ trong chính chúng ta. Vì thế, để xây dựng một xã hội hòa bình, chúng ta không chỉ phải cải tổ các cơ cấu mà còn phải canh tân tâm hồn mình. Những nguyên nhân sâu xa của xung đột và của việc khai thác thụ tạo đều bắt nguồn từ một cuộc khủng hoảng luân lý và văn hóa, bao gồm việc đánh mất ý thức về giới hạn, lòng ham muốn thống trị, việc chạy theo lợi nhuận trước mắt, và sự bất lực trong việc nhận ra phẩm giá mà Thiên Chúa đã ban cho mỗi con người.

Do đó, lời mời gọi mang tính ngôn sứ “đúc gươm đao thành cuốc thành cày” (Is 2,4) không chỉ là một viễn tượng dành cho các dân tộc, mà còn là lời mời gọi gửi đến từng người. Lời ấy thúc đẩy chúng ta biến những gì gây tổn thương thành sự sống. Thế nhưng, sự biến đổi này không thể đạt được chỉ bằng những thay đổi bên ngoài. Qua việc cộng tác với ân sủng của Thiên Chúa, nó đòi hỏi một cuộc hoán cải sâu xa hơn nơi mỗi cá nhân và nơi cộng đồng: đó là trở về với Thiên Chúa, Đấng sẽ sắp xếp lại những khát vọng của chúng ta, chữa lành những vết thương của chúng ta và giúp chúng ta lớn lên trong nhân đức.

Nếu không có sự biến đổi nội tâm này, hòa bình sẽ mãi mong manh và chóng qua. Nhưng ở đâu tâm hồn được canh tân, ở đó những khả thể mới bắt đầu mở ra. Những gì từng được sử dụng để hủy diệt có thể được chuyển hướng về sự sống, về việc chăm lo cho người nghèo, nuôi dưỡng người đói khát và bảo vệ thụ tạo. Đây là con đường của hoán cải sinh thái đích thực, nơi những hiệu quả của cuộc gặp gỡ giữa chúng ta với Chúa Giêsu Kitô trở nên rõ ràng trong tương quan của chúng ta với thế giới chung quanh (x. ĐGH Phanxicô, *Laudato Si'*, 217). Như thế, hòa bình bắt đầu từ tâm hồn và lan tỏa ra các mối tương quan, các cộng đoàn của chúng ta và ra thế giới rộng lớn hơn.

Dẫu những thách đố trước mắt chúng ta là vô cùng lớn lao, Thiên Chúa không bỏ mặc chúng ta, nhưng ban cho chúng ta những phương thế để chữa lành và biến đổi. Thay cho những vũ khí chiến tranh, Thiên Chúa của hòa bình ban cho chúng ta sức mạnh để chữa lành, để hòa giải và để xây dựng một nền văn minh tình thương. Như thế, chúng ta được mời gọi bảo vệ nhiều “hệ sinh thái” đã được trao phó cho chúng ta: hệ sinh thái của thụ tạo, của các mối tương quan giữa con người với nhau và của chính tâm hồn con người.

Chúng ta hãy hình dung một thế giới trong đó những nguồn năng lực hiện đang được đổ vào chiến tranh lại được hướng đến việc phát triển con người toàn diện, đến việc xóa bỏ nghèo đói, bảo vệ phẩm giá con người và hòa giải các dân tộc đang chia rẽ. Một viễn tượng như thế phản ánh niềm tin vào việc Nước Thiên Chúa đang đến.

Những khí cụ đích thực để xây dựng hòa bình không phải là những vũ khí hủy diệt, nhưng là chân lý, đối thoại, kiên nhẫn, lòng nhân hậu, công bằng, lòng thương xót, sự cảm thông, sự chăm sóc và tình yêu. Những điều này phát xuất từ những tâm hồn được Tin Mừng uốn nắn và được ân sủng của Thiên Chúa nâng đỡ. Chỉ những phẩm chất này mới có sức mạnh biến đổi con người, canh tân các cộng đoàn và chữa lành những vết thương của thế giới chúng ta.

Anh chị em thân mến, con đường trước mắt chúng ta thật rõ ràng, dù không phải là con đường dễ dàng. Chúng ta được mời gọi để cho tâm hồn mình được canh tân, ngõ hầu chúng ta có thể tìm kiếm hòa bình và chăm sóc thụ tạo. Thánh Kinh dạy chúng ta phải gìn giữ tâm hồn mình, vì mọi việc chúng ta làm đều phát xuất từ đó (x. Cn 4,23).

Nếu chúng ta khiêm tốn và tin tưởng đảm nhận nhiệm vụ này, chúng ta sẽ trở thành những cộng tác viên trong công trình canh tân của Thiên Chúa. Chúng ta sẽ tiến bước, chậm rãi nhưng chắc chắn, đi từ sa mạc đến khu vườn, từ chia rẽ đến hiệp thông, và từ bạo lực đến hòa bình.

Xin Thiên Chúa ban cho chúng ta lòng can đảm để bước đi trên con đường này, để trong thời đại chúng ta, gươm đao thực sự được đúc thành cuốc thành cày, lời hứa của Tin Mừng bén rễ sâu hơn trong thế giới chúng ta, và bình an của Đức Kitô ngự trị trên toàn thể thụ tạo.

Từ Vatican, ngày 15 tháng 8 năm 2026, Lễ Đức Mẹ Hồn Xác Lên Trời.

LÊÔ PP. XI

***Tâm Bùi chuyển ngữ từ vatican.va
Hiệu đính: Ủy ban Phát triển Con người Toàn diện***